



Державний вищий навчальний заклад  
**УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Центр інформаційних технологій

Володимир Нелюбов, Олексій Куруца

# ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ СТВОРЕННЯ ШАБЛОНІВ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

Це ознайомча версія презентації в форматі PDF, в який не відтворюються: відео, звук, ефекти анімації тощо.

Повнофункціональна версія презентації в форматі PowerPoint розміщена за адресом <https://bit.ly/31q8qXV>

В статті розглянуто створення і використання шаблонів лекцій-презентацій і е-підручників.

Рецензенти:






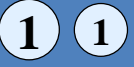
- доктор історичних наук, професор, декан факультету історії та міжнародних відносин УжНУ Вовканич І. І.;
- кандидат фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри природничо-математичної освіти та інформаційних технологій Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти Орос В. М.

Рекомендовано до публікації науково-методичною радою ДВНЗ «УжНУ» (протокол № 5 від 22 жовтня 2020р.), затверджено Вченою Радою ДВНЗ «УжНУ» (протокол № 7 від 27 жовтня 2020р.)

© В.О. Нелюбов, О.С. Куруца, 2020

© УжНУ, 2020

Робота зі статтею здійснюється керуванням кнопками і клавішами.

Значки	Дії
	Для відтворення мультимедіа (анімація, відео, звук) клацніть мишкою по об'єкту, на який указує палець.
	Для переходу до інших статей використовуйте ЗМІСТ, який розташовано на головній сторінці збірнику за адресом <a href="http://www.it-center@uzhnu.edu.ua">http://www.it-center@uzhnu.edu.ua</a> .
	Для переходу до наступного слайду клацніть у будь-якому місці поточного слайду або натисніть клавішу Page Down, або N, або →, або пропуск.
	Для переходу до попереднього слайду натисніть клавішу Backspace, або Page Up, або P, або ←.
	Для завершення роботи клацніть значок або натисніть клавішу Esc.
	Дотримуйтесь наших рекомендацій і порад, позначених значком.
	Клацання по значку виводить довідку про термін або об'єкт. Повторне клацання по значку приховує довідку.
	Цифрою у кружечку позначені рисунки та посилання на них у тексті.

# Створюйте та використовуйте ексклюзивні шаблони презентацій

Стиль ⓘ презентації має бути єдиним. Інакше у глядачів виникають суттєві труднощі у сприйнятті змісту презентації та складається враження в непрофесійності її автора.

Основою єдиного стилю презентації є дизайн. Дизайн являє собою узгоджений набір форматування всіх елементів слайдів. Стиль надає презентації індивідуальний характер, і суттєво впливає на сприйняття інформації. Зрозуміло, що представлення різноманітного контенту передбачає застосування різних стилів для їх презентації.

Дизайн це складна творча робота, що вимагає відповідної освіти та професійного підходу. Для допомоги розробникам презентацій професійні дизайнери розробили шаблони презентацій, які складаються з теми презентації та шаблонів слайдів. *Тема* це кольорові схеми, типи шрифтів, параметри фону, ефекти. *Шаблони слайдів* це макети слайдів з різним набором елементів: текстових блоків, рисунків, мультимедіа тощо та їх комбінацією. *Шаблон оформлення* — це файл, у якому записано *Тему* презентації та узгоджені з нею *Макети слайдів*.

Шаблони оформлення, що використовуються за замовчуванням носять загальний характер і не прив'язані до конкретного контенту. Тому перед викладачами при створенні навчальних презентацій постає задача пошуку відповідних готових шаблонів або розробки своїх ексклюзивних шаблонів.

При відкритті програми PowerPoint у верхній частині вікна знаходиться розділ *Створити* з бібліотекою тем презентацій серед яких можна пошукати тему, яка найбільше відповідає вашим вимогам. Також можна скористатися пошуком онлайн-шаблонів і тем, наприклад на сайті [Templates.Office.com](https://templates.office.com). З великою вірогідністю можна стверджувати, що навряд чи знайдеться шаблон, який буде повністю відповідати вашим вимогам. Тому знайдений шаблон прийдеться переробляти. Враховуючи час на пошук шаблону та його переробку доцільніше самостійно розробити шаблони, що будуть відразу адаптовані до ваших потреб і вимог.

Викладачам необхідно розробити щонайменше два шаблони:

- шаблон лекції презентації;
- шаблон е-підручника в форматі PowerPoint.

Ці шаблони можуть мати однакову *Тему* та відрізнятися макетами слайдів (кількістю тексту та розміром шрифтів).

Використання шаблонів значно підвищить ефективність створення презентацій, тобто скоротить час і підвищить якість. Ефективність застосування шаблонів буде тим вища, чим більшу кількість разів їх буде використано. Час і зусилля витрачені на розробку шаблонів будуть виправдані та окуплені. Немає сенсу розробляти шаблон, якщо його буде використано для створення однієї презентації.

# Створюйте та використовуйте ексклюзивні шаблони презентацій

Хоча на лекціях-презентаціях і в е-підручниках представляється однаковий навчальний матеріал, їхні презентації мають відмінності. Тому і шаблони для їх створення також мають відрізнятись.

Для порівняння наведено слайди однакового змісту з лекції-презентації ① та е-підручника ②.

## Лекції-презентації:

- призначені для проведення викладачем;
- матеріал коментує доповідач;
- на слайдах розміщують обмежений обсяг тексту, переважно такий, що потребує точного висловлювання: визначення, закони, цитати, формули, комп'ютерні коди тощо;
- тексти та інші елементи на слайдах мають бути достатнього розміру, щоб вони могли легко читатися з останніх рядів аудиторії.

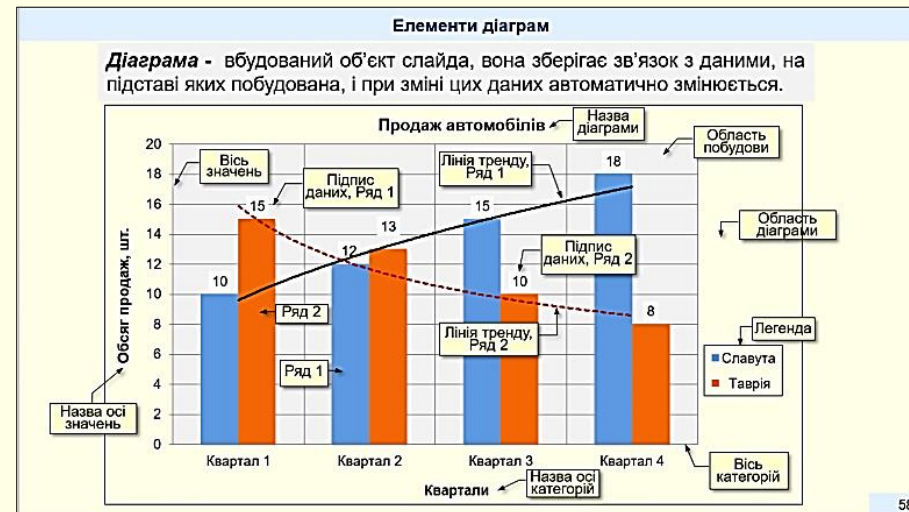
Але з порівняння видно, що слайди цих презентацій мають єдиний загальний стиль (Тему), який полягає у використанні:

- однакової кольорової схеми;
- однакового типу шрифтів;
- однакового розміру слайдів і кольору їх фону тощо.

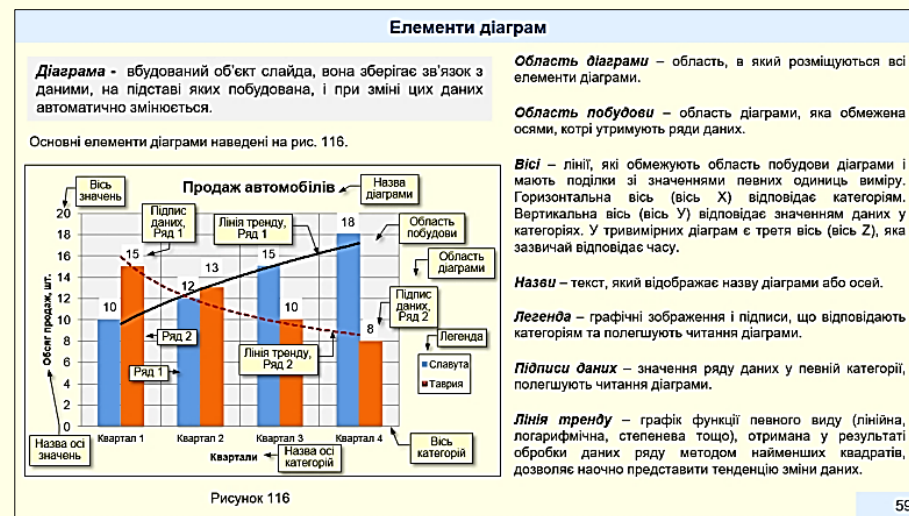
## Е-підручники у вигляді презентацій:

- призначені для індивідуального перегляду;
- навчальний матеріал пояснюється текстовим коментарем або звуковим супроводом;
- на слайдах розміщують усі тексти, необхідні для пояснення матеріалу;
- тексти та інші елементи на слайдах мають бути достатнього розміру, щоб вони могли легко читатися з екрану монітора.

①



②



# Створюйте та використовуйте особисті шаблони презентацій

Розглянемо створення шаблонів презентацій навчальних матеріалів у стилі *Мінімалізму* <sup>(і)</sup>. Цей стиль передбачає такий дизайн слайдів, який найбільшою мірою сприяє розумінню і запам'ятовуванню навчального матеріалу.

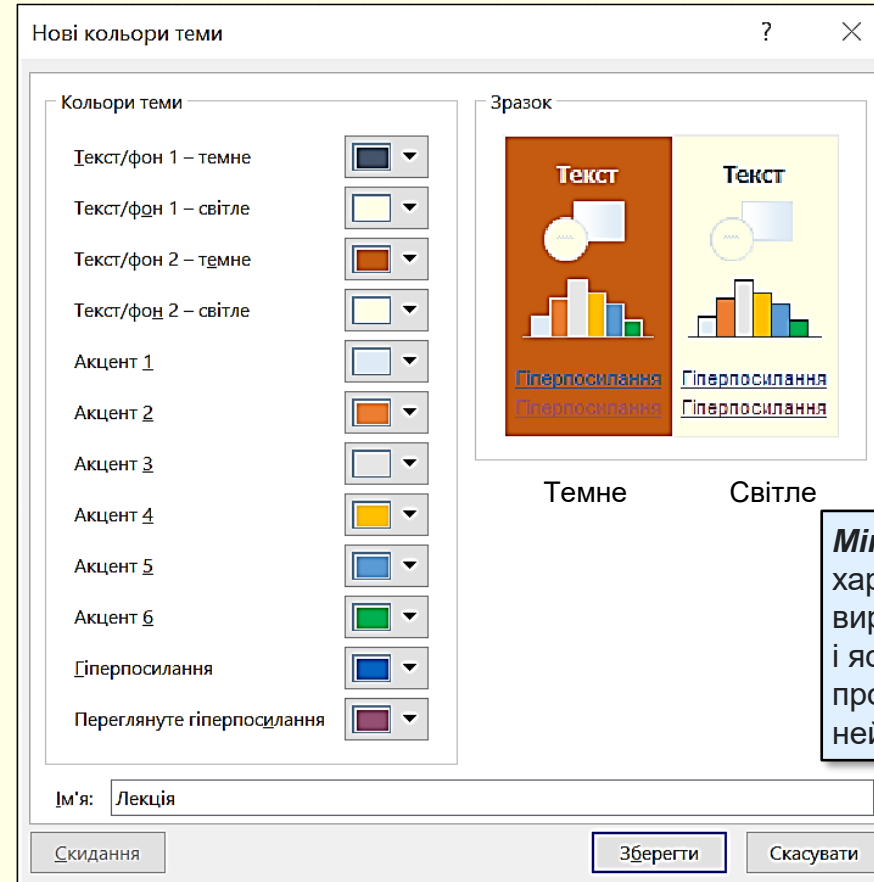
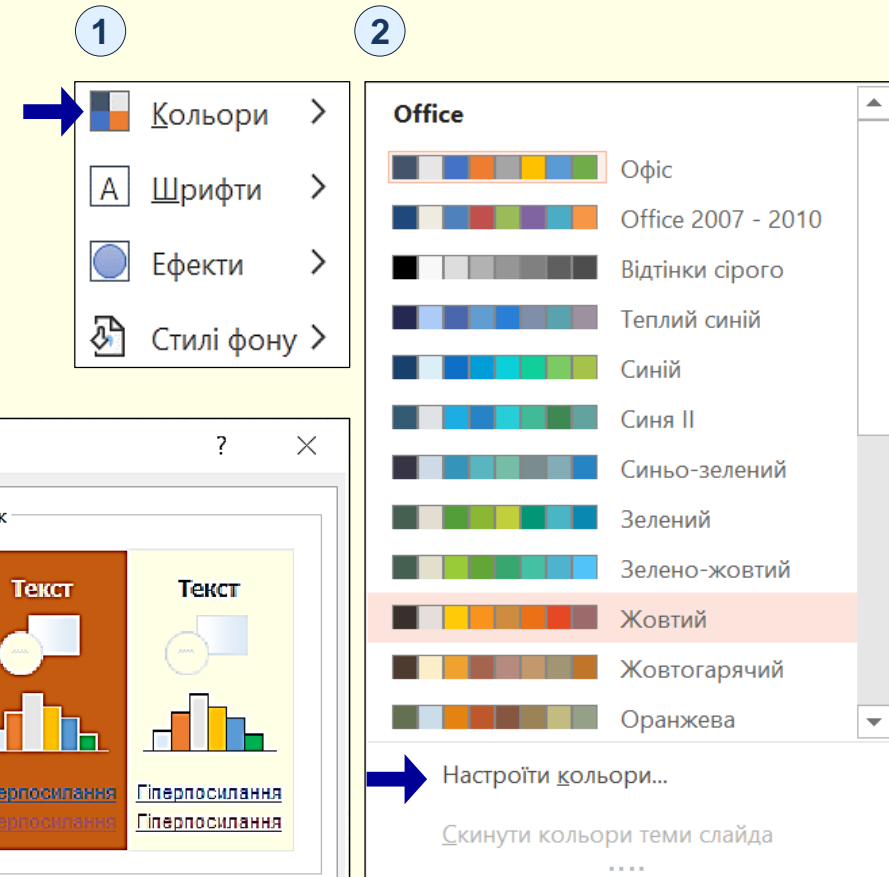
Шаблон, що ви створите не буде використовуватися за замовчуванням. Його необхідно зберегти під певним ім'ям і при необхідності відкривати.

1. Створіть нову презентацію. Відкрийте PowerPoint. В стартовому вікні оберіть *Нова презентація*.

2. Установіть розмір слайдів. Перейдіть на вкладку *Установити* і виберіть *Розмір слайда Широкий (16:9)*.

3. Оберіть кольорову схему. Розкрийте групу *Варіанти* та розкрийте опцію *Кольори* <sup>(1)</sup>. Відкриється діалог <sup>(2)</sup>, в якому можна обрати одну з 23-х встановлених кольорових схем. Кольорова схема визначає кольори, що можна швидко використовувати без настроювання, та кольори, що будуть застосовані за замовчуванням до нових об'єктів, які будуть створюватися на слайді. Скоріше за все стандартна кольорова схема вас не задовільнить.

4. Створіть нову кольорову схему, що буде використовуватися у вашому шаблоні. У діалозі <sup>(2)</sup> клацніть опцію *Настроїти кольори*. Відкриється діалог <sup>(3)</sup> *Нові кольори теми*, в якому необхідно зробити потрібні налаштування.



**Мінімалізм** - стиль в дизайні, що характеризується лаконічністю виразних засобів, простотою, точністю і ясністю композиції, використанням простих геометричних форм і нейтральних кольорів.

# Створюйте та використовуйте особисті шаблони презентацій

5. У діалозі ① налаштуйте особисту кольорову схему.

– Праворуч на панелі *Зразок* будуть відображатися ваші налаштування кольору на темному або світлому слайді.

– Ліворуч на панелі *Кольори теми* кольори, що будуть використовуватися за замовчуванням, обираються з розкривних списків:

- *Текст/фон 1 – темне* – колір тексту на світлому тлі. Використовується у текстових полях і автофігурах зі світлим заливанням. Доцільно задати чорним або темно-синім;

- *Текст/фон 1 – світле* – колір тексту на темному тлі. Використовується у текстових полях і автофігурах з темним заливанням. Доцільно задати білим;

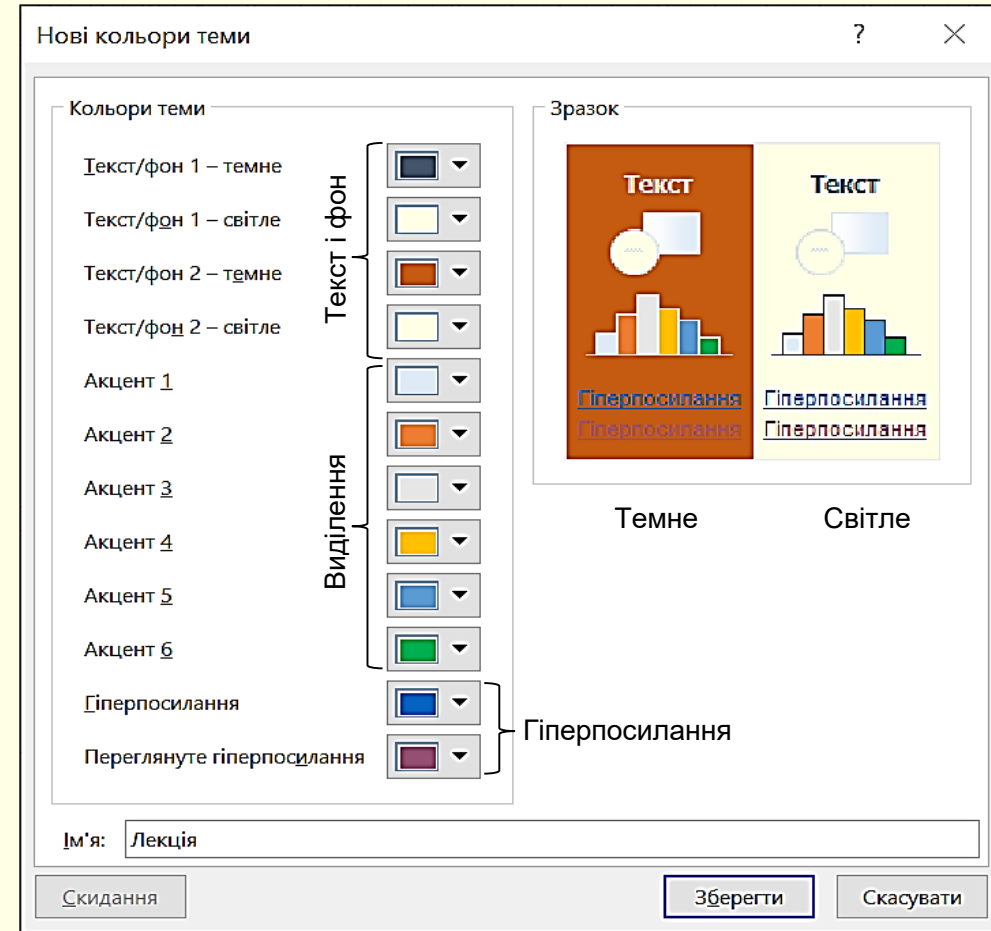
- *Текст/фон 2 – темне* – колір темного тла. Використовується для тла темних слайдів. Як правильно обрати колір тла слайдів дивися роботу [9];

- *Текст/фон 2 – світле* – колір світлого тла. Використовується для тла світлих слайдів. Для тла слайдів навчальних матеріалів ми рекомендуємо світлий, теплий колір;

- *Акцент 1* – колір заливання автофігур і ліній за замовчуванням;

- *Акцент 2, Акцент 3, Акцент 4, Акцент 5, Акцент 6* – кольори заливання елементів і ліній за замовчуванням у рисунках, що складаються з декількох фігур, наприклад, кольори елементів діаграм;

①

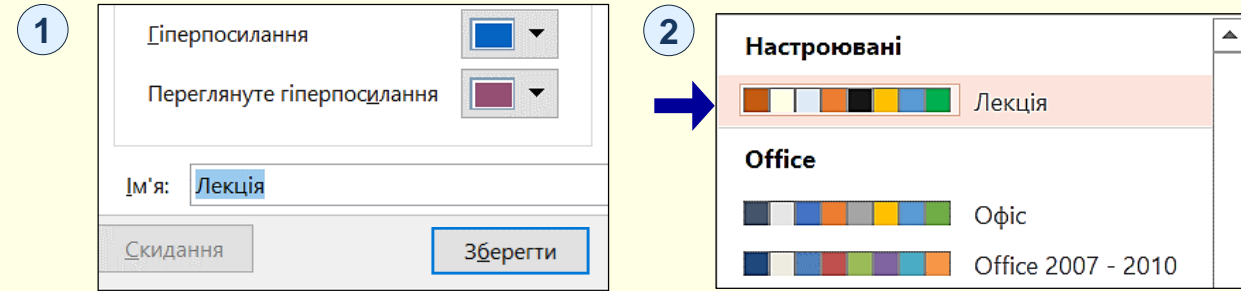


- *Гіперпосилання* – колір тексту не переглянутого гіперпосилання;

- *Переглянуте гіперпосилання* – колір тексту переглянутого гіперпосилання;

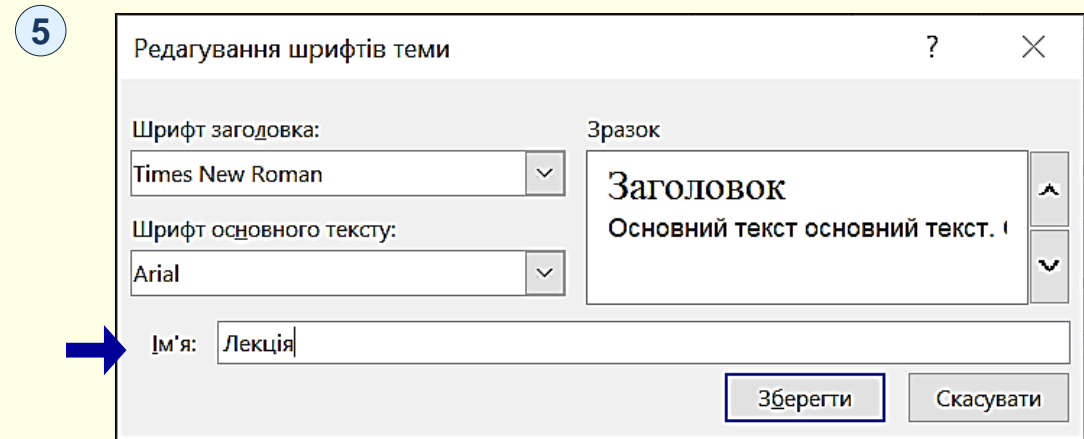
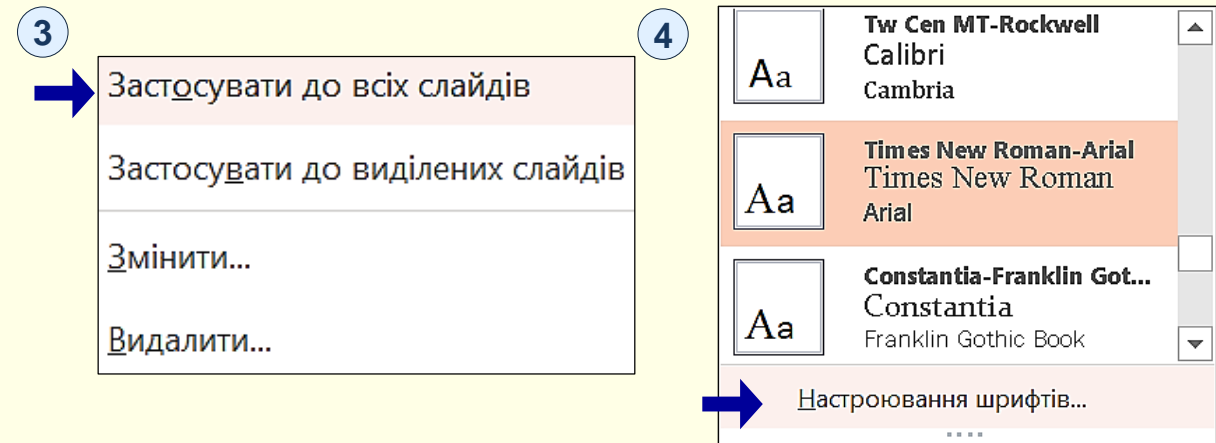
# Створюйте та використовуйте особисті шаблони презентацій

- Створеній кольоровій схемі у нижній частині діалогу ① необхідно задати ім'я та зберегти її. У прикладі задано – *Лекція*;
- Застосуйте створену кольорову схему до презентації. Відкрийте панель з кольоровими схемами (*Конструктор* → *Варіанти* → *Колір*). У верхній її частині з'явиться група *Настроювані* з назвою створеної кольорової схеми ②. При клацанні по ній відкривається контекстне меню ③, в якому необхідно клацнути опцію *Застосувати до всіх слайдів*. Якщо виникає необхідність в корегуванні кольорів схеми, то необхідно клацнути опцію *Змінити*. Відкриється діалог *Редагування кольорів теми* де можна відредагувати кольори.



6. Оберіть шрифти для шаблону, що будуть використовуватися в презентації за замовчуванням.

- Виконайте команду *Конструктор* → *Варіанти* → *Шрифт*. Відкриється діалог ④, в якому можна обрати прийнятні шрифти. Нажаль вибір обмежено двома шрифтами: перший – *Шрифт заголовка* (рекомендуємо Times New Roman), другий – *Шрифт основного тексту* (рекомендуємо Arial). Якщо прийнятний набір шрифтів на панелі відсутній, то можна розробити свій набір, клацнувши опцію *Настроювання шрифтів*. Відкриється діалог *Редагування шрифтів теми*, в якому можна обрати шрифт заголовка і шрифт основного тексту. Створений набір шрифтів необхідно зберегти з певним ім'ям і застосувати його до всіх слайдів.



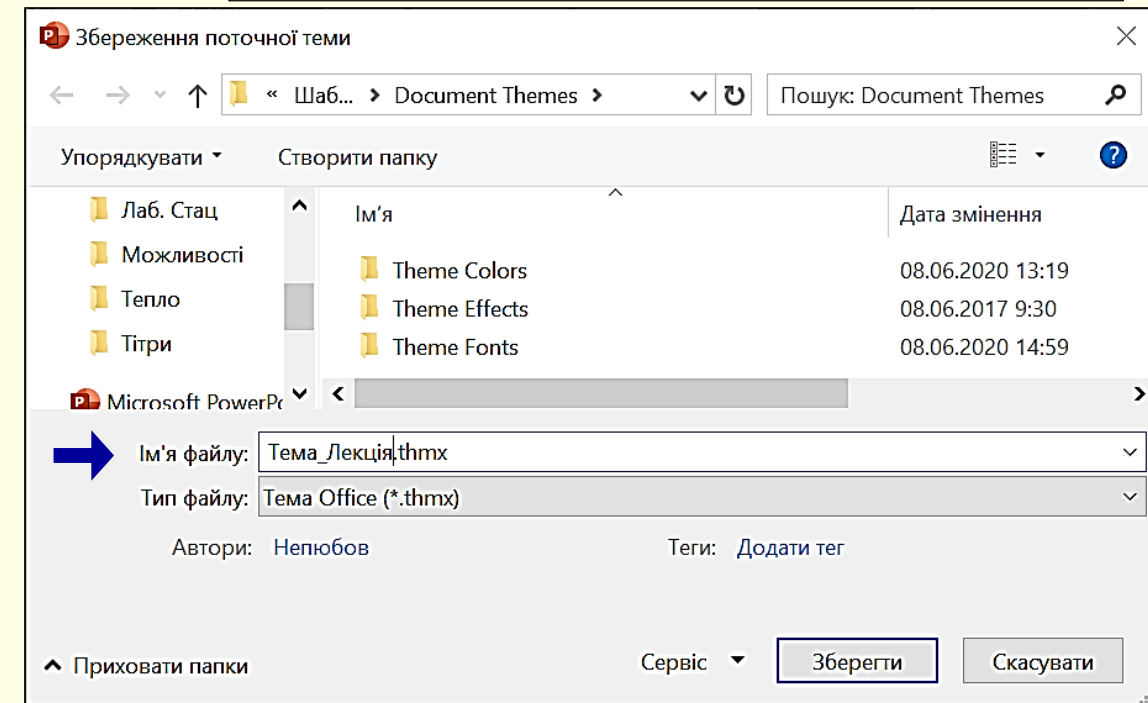
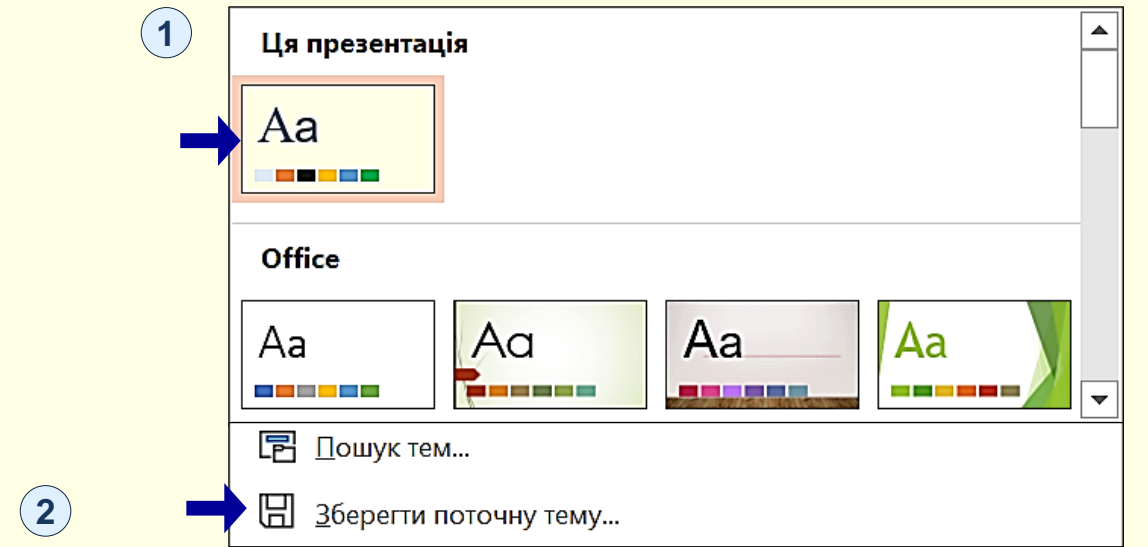
# Створюйте та використовуйте особисті шаблони презентацій

7. Збережіть створену тему нового шаблону презентації. На вкладці *Конструктор* розгорніть розділ *Теми*. Відкриється панель ①, де у верхній частині відобразиться мініатюра слайда з темою, що застосована до поточної презентації. Ця тема створюється автоматично з розроблених нами кольорової схеми та шрифтів теми. Тепер необхідно зберегти поточну тему клацанням по опції у низу панелі ①. Відкриється діалог *Збереження поточної схеми* ②, в якому необхідно задати *Ім'я файлу* (у прикладі задано *Тема\_Лекція*), та натиснути кнопку *Зберегти*. Нову тему буде збережено на вашому ПК у папці *Шаблони* та буде відображатися у групі *Теми* при створенні нових презентацій.

8. Відобразіть на слайдах лінії, що полегшують вирівнювання та рівномірне розподілення об'єктів на слайдах. Як це зробити описано в розділі *Упорядкуйте об'єкти на слайдах* цього посібника. У прикладі встановлені:

- напрямні лінії, що проходять через цент слайду (червоний колір);
- напрямні лінії (чорні), що ділять слайд на третини;
- смарт-напрямні
- сітка з кроком 0,2 см, прив'язка до сітки.

На цьому закінчується загальне налаштування шаблону презентації і можна перейти до налаштування шаблонів слайдів з певним змістом.



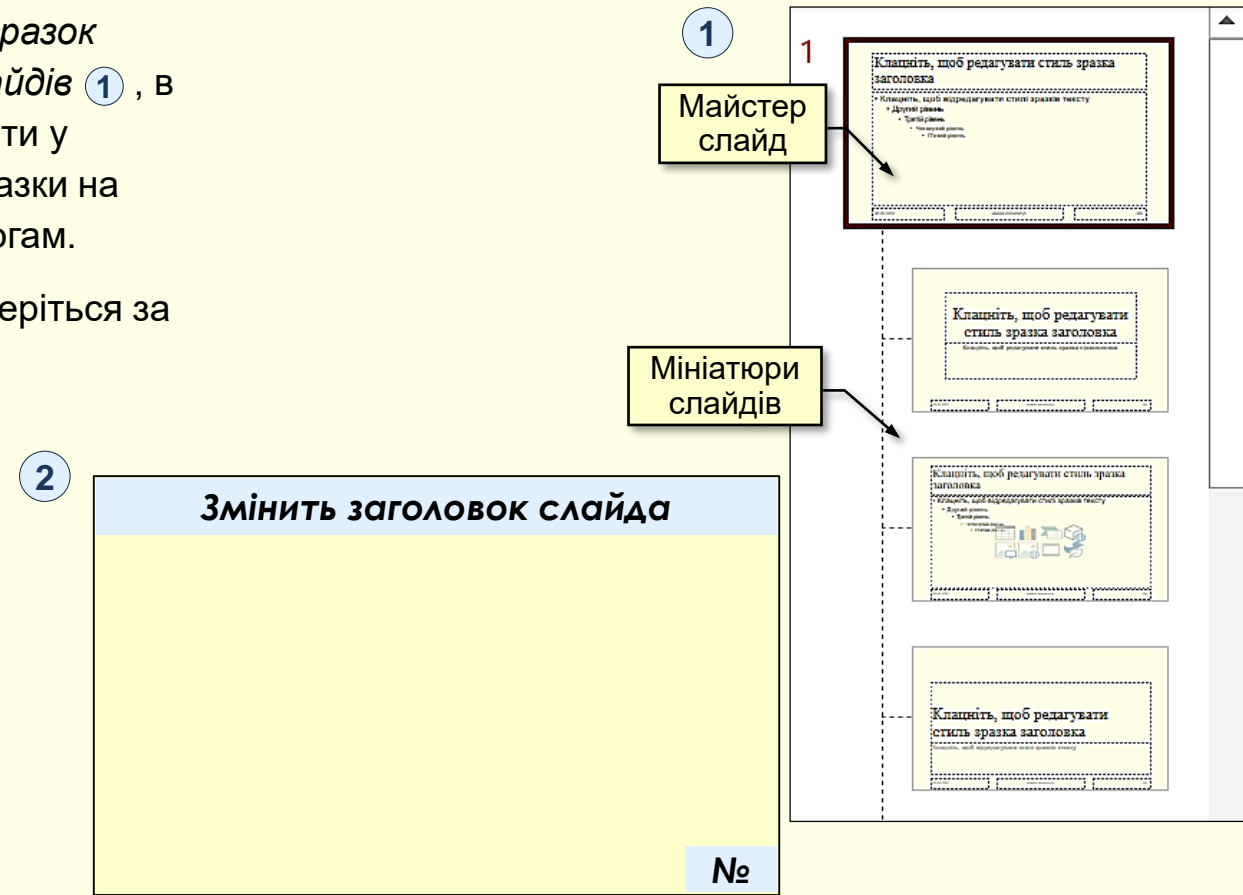
# Створюйте та використовуйте особисті шаблони презентацій

9. Налаштуйте елементи, що будуть відображатися на всіх слайдах презентації. На вкладці *Подання* у групі *Режим перегляду зразків* клацніть кнопку *Зразок слайдів*. У вікні програми PowerPoint праворуч відкриється *Панель слайдів* ①, в якій відобразяться зразки слайдів за замовчуванням, що можна вставити у презентацію. Завдання полягає в тому, щоб перетворити ці загальні зразки на шаблони слайдів для навчального контенту та відповідати вашим вимогам.

Створення зразків слайдів передбачає наявність певного досвіду. Не беріться за цю роботу, якщо ви тільки починаєте працювати в PowerPoint, ліпше скористайтеся готовими зразками слайдів.

10. Верхній слайд більший за інші. Це *Майстер слайд*, елементи що розміщуються на ньому будуть автоматично відображатися на всіх слайдах презентації. Тому на ньому доцільно залишити та відформатувати лише заголовок слайду та його номер ②. Все зайве (зразок тексту, дата, нижній колонтитул) зі слайду необхідно вилучити.

11. Основою для створення ексклюзивних зразків слайдів може бути зразок слайду тільки з заголовком і номером схожий на *Майстер слайд* ②. Для цього серед *Мініатюр слайдів* ① необхідно знайти і клацнути зразок з назвою *Тільки заголовок* (назва з'являється при наведенні на мініатюру покажчика миші). Мініатюру буде розгорнуто в слайд на робочій області PowerPoint.



Якщо потрібно зробити у зразку необхідні зміни. Внесені зміни автоматично будуть відображені і збережені на мініатюрі зразку слайду.

# Створюйте та використовуйте особисті шаблони презентацій

12. Тепер можна почати створення інших макетів. Для цього:

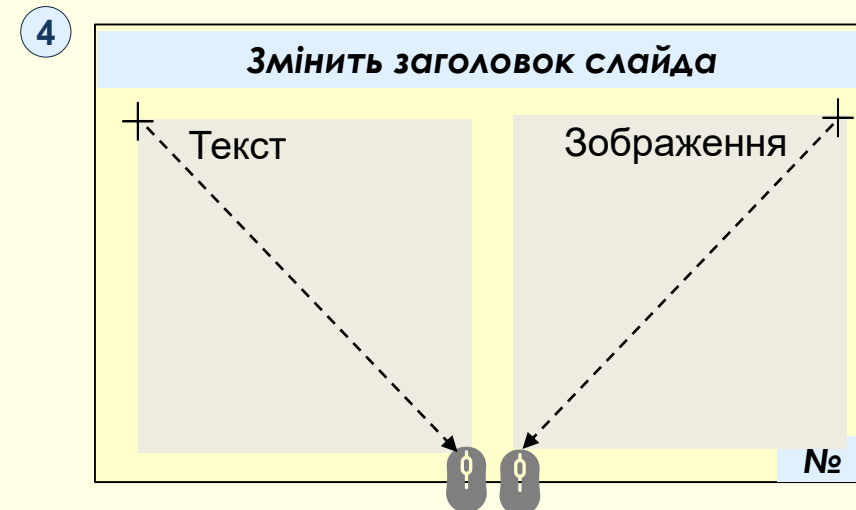
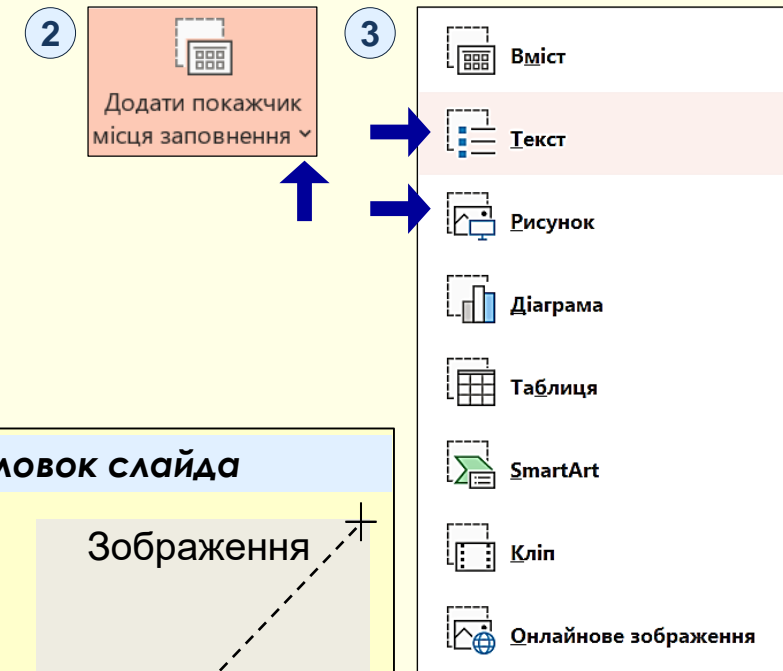
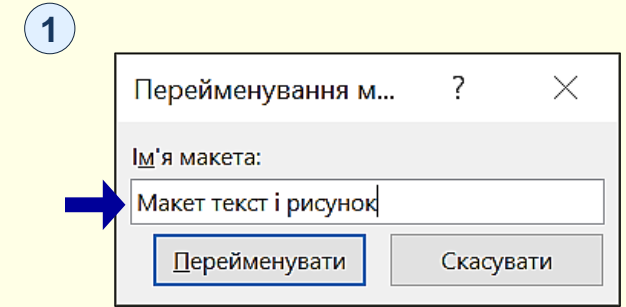
– На вкладці *Подання* у групі *Режим перегляду зразків* клацніть кнопку *Зразок слайдів*. На *Панелі слайдів* клацніть макет *Тільки заголовок*, з'явиться відповідний слайд у Робочій області;

– У групі *Змінення зразка* натисніть кнопку *Вставити макет*. До зразків слайдів буде додано макет з ім'ям *Користувацький макет*. Це ім'я доцільно замінити на таке, що буде відповідати змісту макету, наприклад, *Макет текст і рисунок*. Клацніть правою кнопкою по мініатюрі макету та у контекстному меню оберіть команду *Перейменувати макет*. Відкриється діалог ①, в якому в поле *Ім'я макета* введіть нове ім'я;

– Слайд нового макету відкриється у робочій області і його можна наповнити потрібними елементами. У групі *Розмітка зразка* натисніть трикутник в кінці назви кнопки *Додати* *показчик місця заповнення* ②, відкриється діалог ③, в якому оберіть потрібне заповнення, в прикладі це *Текст* і *Рисунок*;

– При переведенні покажчика миші на слайд він перетвориться на хрестик, протягування якого по діагоналі створює на слайді поле для відповідного заповнення ④. Далі можна відформатувати створені зразки елементів, наприклад, Задати тип і розмір і колір шрифту, фон текстового поля тощо;

Виконуючи таку-саму послідовність дій можна створити будь-які ексклюзивні макети слайдів, що будуть відповідати вашим вимогам до презентацій навчальних матеріалів.



# Створюйте та використовуйте особисті шаблони презентацій

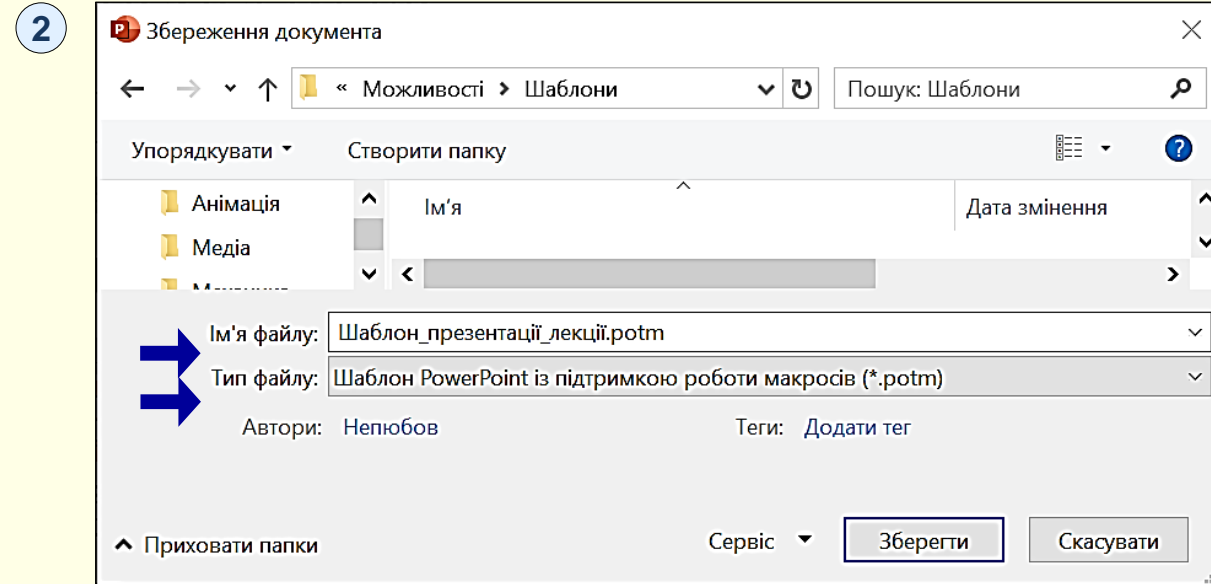
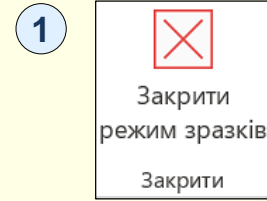
13. Після того, як будуть створені всі потрібні зразки (макети) слайдів необхідно вийти з режиму *Зразок слайдів* – натисніть кнопку *Закрити режим зразків* у групі *Закрити* ① .

14. Для того, щоб використовувати нові макети слайдів, створену презентацію необхідно зберегти як шаблон. Для цього виконайте команду *Файл* → *Зберегти як*. Визначить (створіть) папку, в якій будуть зберігатися ваші шаблони та відкрийте її. У діалозі *Збереження документа* ② задайте *Ім'я файлу* (у прикладі *Шаблон презентації лекції*) і оберіть *Тип файлу*. З розкритого списку можна обрати:

- *Шаблон PowerPoint (\*.potx)*. Підтримується у версіях програми починаючи з 2007 р.;
- *Шаблон PowerPoint 97-2003 (\*.pot)*. Підтримується у версіях програми починаючи з 1997 р.;
- *Шаблон PowerPoint із підтримкою роботи макросів (\*.potm)*. Підтримується у версіях програми починаючи з 2007 р., а також макроси у разі використання в шаблонах тригерів, анімації тощо.

На цьому створення нового шаблону презентації завершується.

Для використання необхідно запуснути шаблон. Буде створено нову презентацію, яку необхідно зберегти під новим ім'ям, після чого її можна правити.



На наш погляд, такий шлях створення шаблону досить складний, а по макетах складно уявити, як остаточно буде виглядати відповідний слайд. Тому для особистого використання ми пропонуємо простіший спосіб створення шаблонів.

Цей спосіб передбачає створення презентації до складу якої включити зразки слайдів з різним наповненням елементами з раніше створених презентацій або спеціально створених слайдів.